

Polecenia podsumowujące

1. Opisz reformy Filipa II.
2. Przedstaw etapy ekspansji terytorialnej Aleksandra Wielkiego i opisz szczegółowo jeden z nich.
3. Wyjaśnij, w jaki sposób Aleksander Wielki zarządzał zajętymi terenami.
4. Wymień charakterystyczne cechy kultury hellenistycznej i podaj przykłady jej największych osiągnięć.

◆ Filip II – król Macedonii w latach 360–336 p.n.e.

Reorganizacja armii – falanga wyposażona w sarisy.
Zwycięstwo Filipa II nad Grecją – bitwa pod Cheroneą (338 p.n.e.).
Utworzenie Związku Korynckiego zdominowanego przez Macedonię.

◆ Aleksander Wielki – król Macedonii w latach 336–323 p.n.e.

Zwycięstwa nad Persją – bitwa nad Granikiem (334 p.n.e.), bitwa pod Issos (333 p.n.e.), bitwa pod Gaugamelą (331 p.n.e.).
Wkroczenie do Egiptu (332 p.n.e.) – otrzymanie korony faraonów.
Dotarcie do Indii – zwycięska bitwa nad rzeką Hydaspes (326 p.n.e.).

◆ Państwo Aleksandra Wielkiego

Wykorzystanie perskiego modelu zarządzania państwem (satrapie).
Zakładanie nowych miast (zwykle o nazwie Aleksandria).
Zjednywanie miejscowej arystokracji i przejmowanie perskich zwyczajów.

◆ Następcy Aleksandra Wielkiego i rozpad imperium

323 p.n.e. – śmierć Aleksandra Wielkiego.
321–281 p.n.e. – wojny diadochów i podział imperium Aleksandra Wielkiego.

◆ Kultura hellenistyczna (323–30 p.n.e.)

Kosmopolityczny charakter kultury.
Główne nurty filozoficzne: epikureizm i stoicyzm.
Aleksandria w Egipcie – centrum życia kulturalnego i naukowego.
Założenie Muzejonu i Biblioteki Aleksandryjskiej.
Pojawienie się realizmu w sztuce.

Polecane publikacje

Nicholas Hammond, *Starożytna Macedonia*, Warszawa 1999.
Dariusz Kaliński, *Starożytny Stalingrad. Oblężenie Tyru*, www.ciekawostkihistoryczne.pl.
Krzysztof Nawotka, *Aleksander Wielki*, Wrocław 2007.

